

Thef. XXXVI. Medicamentorum porrò præparationes, Labores, & processus esse diversos, non nego, quod autem sola præparationis diversitas, & singularitas *Singulare* statim dictum, & novum Medicamentum efficiat, omninò nego; cum enim *facilius sit, inventa corrigere, quam nova inveniri*, non video, cur sola præparationis correctio debeat statim esse, & dici novi medicamenti, vel *Singularis* inventio; Præsertim, cum tantum absit, ut hæc sola *Singularis* dicti naturam exhaustiat, ut potius omnibus in universum *Medicis* communis esse soleat; quot enim capita, tot sensus; &, qui nostris, quæ hæc Seculi felicitate prostant, *Officinalibus*, vel addere quicquam, vel detrahere, vel quovis modo, si ex arrogantia stimulo velit, corrigere eadem nesciat, quid tandem ille sciat, quid sapiat, ipse nescio; hoc verò scio, & fateor, quod si *Eruditus Medicus*, & *Exercitatus Practicus*, ex multo rerum usu quicquam habeat, quod circa hoc vel illud *Officinale*, ipsiusque vel ingredientia, vel præparandi *Rationem*, vel commodum utendi modum, *in salutem agrotantis proximi*, notari possit, dicere illud, notare, & corrigere, conscientia juxta quam officii ratione, teneatur.

Thef. XXXVII. Hæc autem Remedia, quæ, cum alia legitime adhibita Medicamenta quam plurima nihil planè, ut ajunt, in hujus, vel illius morbi curatione, efficere potuerunt, agrotantes sola restituisse dicuntur; hæc, inquam, laudarem; hæc magni facerem; hæc pro verè *Singularibus* omninò habenda esse, censerem; nisi istud me moveret, quod restituisse dicantur; quæ ex præconcepta quadam opinione, affectu, & confidentia, ita esse creduntur, vera tamen non sint, difficilè proinde hoc ipsum quoque æstimarem Judicium; hoc enim illorum, qui *Singularia* crepant, ut plurimum est *PROPRIUM*, ut, cum suâ ducantur opinione, quemcunque bonum Curationis eventum, & effectum, solis suis adscribant *Singularibus*; de quo tamen sub iudice lis est.

Thef. XXXVIII. Præterea quòd occasione *Singularium* dictorum *Chymia* magis, magisque excolatur, multisque proinde Naturæ Arcanâ, & Penetralia intimius scrutandi, ansa suppeditetur, id, cæteris quidem paribus, facilè largior; Fuerunt enim, & jam dum sunt plurimi, qui, cum persuasum sibi haberent, Hunc, vel illum, occasione hujus, vel illius *Singularis* dicti, in summam, apud agrotantes, & quosvis Alios, venisse gratiam, & existimationem, & ipsi strenuam *Chymia* navare operam, cœperunt, & eo quidem successu, ut, non sine insigni *Reipublicæ Medicæ* incrementò juxta, quam publica multorum agrotantium salute, tot Medicamenta componendi, composita corrigendi, augendi, meliorandi, & rectificandi vias, totque egregios Processus ingeniosè satis invenirent, studiosamque juventutem in *Academiis* hac in *Artis* parte informare, atque ad eò Bono Publico optimè consulere allaborarent; Ast verò, quot pessimos *Abusus* hujus *Artis* interea produxerit abortus, experimur quotidie; vix enim vigesimum invenies, qui talentum suum Bono mancipet *Publico*; Omnes quidem, sub specioso *Chymia* excolendæ prætextu, *Publico* aureos pollicentur Montes, pauci verò *Singularis* quicquam præstant, & si quid præstant, sibi servant, adeoque non *Publicum*, sed *Privatum* quærunt

commodum, Omnes *Chymiam* deprædicant, & *Chymicos* se esse jactitant, cum tamen *Nobilissimam Artem*, laboribus suis potius prostituunt, ac vix umbram, nec dicam Characterem (quos Excellentissimus *Rolsinckius* recenset) vel notam *lib. 1. Chym. in Artibus redacta.* Veri *Chymici* præ se ferre videntur; Et hinc evenit, ut sordidus tandem *Agyrta*, & Circumforaneus quilibet, *Chymiam* eructet, & *Singularia* exclamitet: ô mores! ô tempora!

Thef. XXXIX. Magnam autem esse simplicitatem, *Rationem* singularitatis quærere, quâ hoc, vel illud *Singulare*, huic, vel illi per affectum remedi dicitur, vix concedet, cui stat *Ratio*; *Rationalis* enim *Medicus*, quicquid agit, ejusdem rationem reddere tenetur, si fundamentalis est, &posito, esse *Medicum*, qui uno, vel altero *Singulari* hunc, vel illum curavit affectum, nihilominus tamen operationis rationem reddere potest, absque omni præjudicio, etiamsi *Singulare* ipsum nec dicat, nec revelet; ita, ut, quibus, rationem *Singularitatis* quærere, sit *simplicitas*, illorum *Singularia* videantur esse figmentum, & *Vanitas*.

Thef. XL. Omninò verò necessarium est, ut *Singulare* quodlibet à suo *Indicante speciali* indicetur; scilicet, si illud à *Rationali*, & *Methodico* adhibeatur *Medico*; *Methodicus* enim *Medicus*, in Morborum Curatione; non acquiescit in *Indicantis generalis* apprehensione, sed, ex *Medendi Methodo*, *specialia* insuper quærunt *Indicantia*, utpote, quæ Curationem propius respiciunt, & ipsa *Auxilia*, & *Curandi Media*, digito quasi monstrant, ac indicant; quorum materiam tandem facile invenire poterit, qui peritus in *Arte*, & exercitatus est.

Thef. XLI. Et tandem merum esse somnium, fateor, dum dicunt, eos tantum sinistra sentire de *Arcanis*, & *Singularibus*, qui vel *Chymiam* ipsi non exercent, vel eandem planè non intelligunt; Sicut enim aliàs, *ab Esse, ad Possesse, non datur consequentia*; Sic falsissimum, & absurdum planè est, dicere: Hic *Chymiam* Ipse non exercet, E. *Chymiam* non intelligit; Sic quale absurdum esset, si dicerem: Hic *Medicus* cadavera Ipse non dissecat, E. *Anatomiam* ignorat; Hic venam Ipse non secat; luxata Ipse non reponit ossa; vulnera, & ulcera Ipse non tractat &c. E. *Chirurgiam* non intelligit; & sic deinceps; Cum enim, ex tripode dixisse *Hippocratem*, vitum fuerit *Veteribus*, quod *vita brevis, Ars* verò *longa* sit, prudenti juxta consilio, quam summo *Posteritatis* commodo, *Artem Medicam* in *Partes Principes*, & *Ministras* dictas, dividere, decrevum, & statutum est; Eum quidem in anem, ut, cum *vita* nostræ *Brevitas*, in comparatione, & proportionem ad *Artis longitudinem*, & ingentem *Rerum* discendarum, actrandarum *copiam*, vix sufficere valeat, sint, qui ex professo, quod dicitur, *Principes Artis Partes* tractare, suscipiant, & *Medici* dicantur; & sint, qui *Ministras* & ipsi ex professo exercent, & expediunt, & *Pharmacopœi* ac *Chirurgi* vocentur; Ità, ut *utriusque*, quasi constituant *Oeconomiam Medicam*; illi quidem, qui *Directorium* habeant in omnibus, hi verò, qui obsequiosum *Illis* præstant *Ministerium*; quòd si jam utriusque, & *Dominus*, & *Ministri* suo fungantur officio, benè agitur, & agrotantium salutari prospicitur; Sin secus, malè; Præsertim, si invertatur ordo, &, qui debuisset esse *Dominus*, incipit esse *Minister*; & vice versa.

Porrò